

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ФАКУЛЬТЕТ ХІМІЇ ТА ФАРМАЦІЇ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-науковою програмою «Хімія»
спеціальності 102 Хімія
(2023-2024 н.р.)

Одеса
2024

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено наприкінці II семестру 2023-2024 навчального року за результатами 2 семестру. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-наукової програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих. Бланк анкети «Якість викладання» містить 10 запитань.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-науковою програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В анкетуванні взяли участь 8 здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що складає 72,7% від загальної кількості здобувачів освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою (ОНП) «Хімія» спеціальності 102 Хімія. З них – 6 здобувачів першого року навчання та 2 здобувачі другого року навчання. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-наукової програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОНП «Хімія» здобувачами вищої освіти (%)

№		Так (%)		Ні (%)	
		1 курс	2 курс	1 курс	2 курс
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	100	100	-	-
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	100	100	-	-
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	16,7	-	83,3	100
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	16,7	-	83,3	100
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	83,3	100	16,7	-

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-наукової програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 87,5% загальної чисельності респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньо-наукової програми. На запитання «Які саме очікування не здійснились?» була отримана така відповідь: навіть на третьому рівні вищої освіти частка нефакхових дисциплін завелика.

Досліджуючи відповіді здобувачів на запитання анкети, можна зазначити, що 100 % опитаних здобувачів освіти вважають, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір начальних дисциплін. Також 100 % респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки.

87,5% опитуваних здобувачів вказали на відсутність дублювання змісту навчальних дисциплін. Здобувачем зазначено, що дублюється зміст в таких навчальних дисциплінах: «Філософія науки та етика науковця» та «Інформаційні технології у науковій діяльності» частково з дисциплінами, що викладалися в попередніх освітніх програмах.

Здобувачі вищої освіти запропонували доповнити освітню програму наступними навчальними дисциплінами: «Сучасні інструментальні методи дослідження», «Сучасні методи дослідження в аналітичній хімії», «Академічне письмо іноземною мовою». Дисципліни, які запропонували вилучити: «Інформаційні технології у науковій діяльності». Були також внесені пропозиції щодо змінення формату курсу «Академічне письмо іноземною мовою», який можливо більш орієнтувати для хіміків. Вказано, що багато з дисциплін на вибір мають досить вузький характер; хотілося б бачити дисципліни більш загального характеру, які, наприклад, оглядають найсучасніші практики в галузі. Було запропоновано доповнити ОНП декількома предметами за спеціальністю.

За результатами опитування рекомендується розглянути можливість урахування пропозицій, висловлених здобувачами під час опитування.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 8 здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що складає 72,7% від загальної кількості здобувачів освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою (ОНП) «Хімія» спеціальності 102 Хімія. З них – 6 здобувачів першого року навчання та 2 здобувачі другого року навчання.

Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що здобувачі достатньо поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-наукової програми, проте ще за певними напрямками недостатньо залучені до цих процесів. З твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 62,5% респондентів, 25,0 % з цим частково погодились та 12,5 % не погодились. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір навчальних дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 50,0% опитаних здобувачів, 50,0 % частково з цим погоджуються. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 75,0 %, частково згодні – 12,5 % респондентів, не згодні – 12,5% опитаних. 37,5 % респондентів вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються; 50 % з цим частково погоджуються; 12,5 % не погоджуються.

Такі результати свідчать про недостатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 62,5% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 37,5% частково з цим згодні. Також 75,0 % опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, 25,0 % частково з цим згодні. 62,5% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 12,5 % згодні частково. 87,5 % здобувачів зазначили, що цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли, 12,5 % частково згодні з цією думкою. 100 % опитаних здобувачів вказали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до

них було об'єктивним і неупередженим.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності, показало, що 100 % здобувачів вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними.

Зазначили, що викладачі є добре організованими та підготовленими до занять 100 % опитаних здобувачів. 100 % респондентів цілком згодні з думкою, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання. Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про достатній рівень співпраці викладачів зі здобувачами вищої освіти. Так, 87,5 % респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 12,5 % частково з цим згодні. 87,5 опитаних вказали, що отримують корисні настанови та вичерпні консультації, коли їх необхідно робити вибір щодо їхнього навчання; 12,5 % частково з цим згодні.

100 % здобувачів отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання. 87,5 % опитаних вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми, 12,5 % частково з цим згодні. 100 % здобувачів зазначили, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою. 100 % здобувачів освіти вказали, що методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім. Вважають, що необхідні навчальні матеріали є доступними, 87,5 % опитаних здобувачів, 12,5 % згодні з цим частково. Розклад занять вважають ефективним та зручним 100 % респондентів. 100 % опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між здобувачами і представниками факультету. 100 % опитаних здобувачів ознайомлені з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності. 100 % респондентів мають доступ до важливої інформації і даних щодо їхніх навчальних курсів та успішності.

Проте, слід звернути увагу на все ще недостатню поінформованість здобувачів вищої освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, екзаменів (75,0 % опитаних здобувачів ознайомлені, 25,0 % частково ознайомлені); порядку перескладання заліків, екзаменів (75 % опитаних здобувачів ознайомлені, 25,0 % частково ознайомлені); роботи психологічної служби університету (75,0 % опитаних здобувачів ознайомлені, 25,0 % частково ознайомлені); процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті (75,0 % опитаних здобувачів ознайомлені, 25,0 % частково ознайомлені).

Приклади відповідей на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- багаторічна історія та традиції Одеського національного університету імені І.І Мечникова;
- викладацький склад;
- це мій рідний університет, мені все подобається в ньому, особливо мій факультет, за його душевну атмосферу і добрих людей які там працюють.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли недостатнє матеріально-технічне оснащення.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо:
 - порядку оскарження результатів заліків, екзаменів;
 - порядку перескладання заліків, екзаменів;
 - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
 - роботи психологічної служби університету.
2. Звернути увагу викладачів на необхідність налагодження зворотного зв'язку зі здобувачами у процесі оцінювання та обґрунтування та пояснення критеріїв оцінювання.
3. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОНП на основі результатів анкетування.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-наукової програми доведені до відома декана факультету хімії та фармації, гаранта освітньо-наукової програми «Хімія» спеціальності 102 Хімія для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Гарант освітньої програми:

Професор кафедри аналітичної та токсикологічної хімії
доктор хімічних наук, професор

Руслан ХОМА